

4690 Haslev
Holmegaard Mose Komite
Att. Jesper Petersen
Søtorupvej 5

Postadresse:
Natur & Miljø
Frederiksgade 9 - 4690 Haslev

Telefon 56 20 30 00
Telefax 56 20 30 01
www.faxekommune.dk

Kontoradresse:
Industrivej 2
4683 - Rønnede

Direkte 56203046
mbe@faxekommune.dk

Dato 25-05-2012
j./sagsnr. 06.02.00-K08-2-12

Faxe Kommunes afgørelse om Møllebæk og Søtorup Sø

Foranlediget af Holmegaard Mose Komiteens anmeldelse af 2. maj 2012 ved Jesper Pedersen har Faxe Kommune foretaget tilsyn d. 22. maj og den 24. maj 2012 ved Sø Torup Sø og langs Mølle Bæk som udspringer af søens vestlige side

Anmeldelsen peger på flere forhold.

Der er foretaget en naturødelæggende uddybning af afløbet fra Sø Torup Sø af Møllebækken fra søen og nedstrøms på en ikke nærmere kendt strækning nedstrøms.

Vandstanden i Sø Torup Sø er sænket som følge af uddybning af Mølle Bækken.

Fuglelivet (grågåse rede) lider skade ved sænkningen af vandstanden i søen.

Landbrugsdriften omkring søen påvirker naturen negativt.

De forhold der peges på i anmeldelsen falder indenfor områder som Faxe Kommune er myndighed for nemlig Naturbeskyttelsesloven og Vandløbsloven. Vandløbet og Sø Torup Sø samt en mose bræmme rundt om søen er omfattet af Naturbeskyttelseslovens¹ § 3 om beskyttede naturtyper og vandløb og sø er underlagt Vandløbslovens² bestemmelser.

Baggrund

Gisselfeld Kloster som ejer jorderne omkring Sø Torup og Mølle Bæk, har i 2010 henvendt sig til Faxe Kommune med ønske om at oprense afløbet fra Sø Torup Sø.

På henvendelsen har Faxe Kommune efter et tilsyn svaret, at det var et rimeligt ønske. På vandløbstrækningen mellem søen og Gisselfeldvej kunne det i 2010 konstateres, at der var aflejret meget organisk materiale bl.a. i form af grene og løv som med rimelighed kunne fjernes. I svaret til Gisselfeld præciseres det at der ved oprensning kun må fjernes nedfalden materiale og aflejret slam.

I 2012 kontakter Gisselfeld igen Faxe Kommune vedrørende afløbet fra søen. Ved denne lejlighed fremføres der ønske om at få lov til at fjerne en

¹ LBK nr 933 af 24/09/2009

² LBK nr 927 af 24/09/2009

grødedø ud for afløbet i søen, hvilket Faxe Kommune ved et tilsyn mundtligt tilstår.

Tilsyn

Ved Kommunens tilsyn 2012 kunne følgende konstateres.

Møllebækken fra Sø Torup sø og til Gisselfeldvej er oprenset og opgravet materiale ligger på åens sydlige brink. Det er tilsynets vurdering, at der i det opgravede materiale er opgravet vandløbsbund i form af ler. Leret udgør i størrelsesorden 10 – 15 % af det opgravede materiale.

Mølle Bæk nedstrøms Gisselfeldvej er oprenset på en strækning af cirka 300 m, hvilket kan ses af oplagt materiale på brinkerne. Cirka 200 m nedstrøms Gisselfeldvej er et bygværk fjernet. Der er spor af risteværk i en betonkonstruktion. Gisselfeld har efterfølgende oplyst at de har fjernet en tidligere ålekiste.

Vandløbsbunden på den oprensede strækning er præget af meget sand og en egentlig fast vandløbsbund kunne ikke erkendes på strækningen eller kun på kortere stræk. Det opgravede materiale som er oplagt langs brinkerne består ligeledes hovedsageligt af finkornet materiale mest sand men også småsten. Det kan dog ikke afgøres om der i det opgravede materiale indgår en egentlig oprindelig vandløbsbund.

Længere nedstrøms og nedstrøms oprensningen er der en meget fin oprindelig vandløbsbund præget af sten og grus.

Omgivelserne omkring søen er beskyttet naturtype mose i en bræmme af vekslende bredde. Udenfor er denne det dyrkede agerjord, med undtagelse af søens nordlige side hvor arealet mellem mosebræmmen og Søtorupvej er braklagt. Dette braklagte areal er dog ikke beskyttet naturtype og det plejes ved hyppig slåning.

Vurdering

Faxe Kommunes vurderer at på den korte strækning mellem sø og Gisselfeldvej er opgravet mere materiale end aflejret materiale. Des ses i form af oprindeligt aflejret ler. Det er i strid med de retningslinjer der er udstukket for oprensningen af vandløbet om ikke at bortgrave fast bund. Mængden af materialer der således giver anledning til en overuddybning er dog begrænset og det vurderes, at den ikke har betydning for søens vandstand eller dyrelivet i vandløbet, der her hovedsageligt vil være knyttet til det substrat som nedfaldne blade og grene udgør og som stadig findes efter oprensningen.

For oprensningen af vandløbet nedstrøms Gisselfeldvej kan Faxe Kommune ikke konstatere, at der er opgravet fast bund. Vandløbs bærer på denne strækning præget af ringe fald det vil sige fravær af sten og grusmaterialer, hvilket dog er forventeligt med det forholdsvis ringe fald på denne strækning. Der kan ved tidligere oprensninger godt være fjernet sten og grusmaterialer men dette kan ikke entydigt afgøres.

Vandløbet er fra søen B₀ målsat (uden fisk) på en strækning af ca. 950 m nedstrøms søen, herefter er vandløbet A målsat. Hvor vandløbet er oprenset er målsætning for vandløbet B₀. Denne målsætning indikerer også at de fysiske forhold ikke er nær så gode som i vandløbet længere nedstrøms hvor faldet er større.

Vandstanden i søen vil variere med de årlige nedbørsmængder. I 2009 og 2010 var nedbørsrige år og de kan give anledning til en vandstandsstigning i søen. Yder mere er det forventeligt at der i afløbet fra søen aflejres organisk materiale og slam. Afløbets dybde og bredde har betydning for søens afvanding og vandstand og hastighed hvormed den afvandes. Helt afgørende for dette forhold er dog tværsnitsarealet under broen til Gisselfeldvej. Møllebækken passerer her under vejen gennem et rør beliggende i den gamle del af broen. Ved tilsynet var vandstanden omtrent midt i røret og der lå materiale (slam /dynd) i bunden af røret i en højde af ca. 20 – 30 cm. Vanddybden umiddelbart nedstrøms broen var ca. 20 – 25 cm med en tilsvarende dynd/slamaflejring til mere fast bund. Det er Faxe Kommunes vurdering at oprensningen af Møllebækken ikke har givet anledning til en sænkning af vandstanden i Sø Torup Sø ud over de fluktuationer som søen gennem årene har gennemgået som følge af variationer i nedbørsmængder og mere eller mindre regelmæssige oprensninger omkring afløbet fra søen.

Afgørelse

Der er rejst spørgsmål om oprensningen af Møllebækken afløbet fra Sø Torup Sø har ført til tilstandsændringer i strid med Naturbeskyttelseslovens § 3, dels for søen gennem vandstandssænkning dels for selve vandløbet.

Faxe Kommune konstaterer, at der i strid med de vilkår kommunen har givet for oprensningen af bækken er gravet fast bund op, men at det er af underordnet betydning for sø og bæk.

Oprrensningen af Møllebækken har ikke ført til ændring af tilstand i strid med Naturbeskyttelseslovens § 3 af sø eller bæk ud over det forventelige som følge af fluktuationer i nedbørsforhold som redegjort for i vurderingen. Der er ikke efter Faxe Kommunes vurdering foretaget ændringer af Møllebækken i strid med Vandløbslovens § 16 om regulering af vandløb. Afgørelsen træffes efter Naturbeskyttelseslovens § 73 og Vandløbslovens § 54a.

Klagevejledning

Faxe Kommunes afgørelse kan der klages over til Natur- og Miljøklagenævnet, af dig og enhver der måtte have en individuel væsentlig interesse i sagen, samt lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

En eventuel klage over påbuddet indgives inden 4 uger til Faxe Kommune som vil videresende det til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et klagegebyr på 500 kr. for klager fra privatpersoner og fra virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene skal det ske inden 6 måneder efter at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Michael Behrens
Biolog

Kopi af afgørelsen til klage berettigede:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
dn@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaagade 1, 7100 Vejle, E-post
post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Faxe E-post: faxe@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V
natur@dof.dk

DN Lokalkomité, Faxe, v/Henrik Suadiciani, Nygade 35, 4690 Haslev [fa-
xe@dn.dk](mailto:faxe@dn.dk)

Friluftsrådet v/ kontaktperson Region Øst poulp@get2net.dk

Naturstyrelsen, Storstrøm, Egehus, Hannovvej 22, Tingsted, 4800 Nykø-bing
Falster sto@nst.dk

Vordingborg Museum Kristoffer Buck Pedersen kbp@museerne.dk

Gisselfelt Kloster, Gisselfeltvej 12 A, 4690 Haslev, mail@gisselfeld-kloster.dk

